

Από τη
Χρυσάνθη Λαμπροπούλου
clamproulou@dimokratianews.gr
Φωτό: Χρήστος Ζήνας

Στον αγώνα διαμαρτυρίας κατά της μνημονιακής «άλωσης» έδωσαν μαθήματα αξιοπρέπειας, υψώνοντας τη φωνή και το ανάστημά τους απέναντι σε όσους απείλωσαν να τους συνθλίψουν.

Με όπλο τα αναπηρικά καρότσια τους και όπλο την ντου-φτούκα, φώναξαν με όλες τις δυνάμεις τους «και φτωχός και ανάπηρος» δεν ζεις.

Οι άνθρωποι με βαριά κινητικά προβλήματα πρωτοστάτησαν στη μάχη ενάντια στην περικοπή όχι μόνο των επιδομάτων και των συντάξεών τους, αλλά της ίδιας της ζωής τους. Και νίκησαν.

Κατάφεραν δηλαδή να περσιώσουν όσα είχε πετύχει το αναπηρικό κίνημα εδώ και είκοσι χρόνια, τουλάχιστον για τα άτομα με αναπηρία σε ποσοστό άνω του 80%.

«Εμάς δεν μας πειράζει η αναπηρία, μας πειράζει η ανίατη αντίληψη των αρτιμελών για εμάς» υποστηρίζει ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συλλόγου Παραπληγικών Θανάσης Βίγλας. Παραπληγικός από τα τέσσερα χρόνια του, έμαθε να αντιστρατεύεται από νωρίς τη μίζερη αντίληψη των υπολοίπων για τον ίδιο.

Τρίζουν τα παράθυρα

Με φωνή στεντόρεια, μιλάει και τρίζουν τα παράθυρα στα γραφεία του συλλόγου στα Πατήσια. «Ζούμε σε μια χώρα αφιλόξενη και ξένη στους ίδιους τους πολίτες της, εμάς, τους ανθρώπους με κινητικά προβλήματα. Καθημερινά παλεύουμε για το αυτονόητο και μάλιστα κόντρα στην προκατάληψη. Αν μας έκοβαν και αυτά τα άκρωσ απαραί-

«Αν έκοβαν (με το Μνημόνιο) τα επιδόματα, θα πεθαίναμε»

Οι ηρωικοί ανάπηροι (που τα έβαλαν ακόμη και με τα MAT), αν και απέτρεψαν τα ανάλγητα μέτρα εναντίον τους παραμένουν σε συναγερμό. «Οι βουλευτές δεν έχουν ιδέα για το κόστος, της ζωής μας» δηλώνουν, ενώ χαρακτηρίζουν τις υποδομές σε νοσοκομεία - μεταφορές «ανέκδοτο»

Η διαμαρτυρία των αναπήρων στο υπουργείο Εργασίας, όπου δεν δίστασαν να αντιπαρατεθούν με τα MAT

τητα βοηθήματα, θα πεθαίναμε» λέει με απόλυτη ειλικρίνεια ο κ. Βίγλας.

Δώδεκα χρόνια τώρα εκπροσωπεί τον σύλλογο των παραπληγικών από τη θέση του προέδρου. Τα τελευταία δύο χρόνια

όμως κλήθηκε να αποτρέψει το χειρότερο, να ακυρωθούν εν μια νυκτί οι αγώνες που έδωσαν επί χρόνια οι προκάτοχοί του.

Το πρόγραμμα υπήρξε βαρύ και ο αγώνας ενάντια στην τεχνοκρατική αναλγησία, σκλη-

ρός. Μέρες ολόκληρες στον δρόμο, διαδηλώσεις επί διαδηλώσεων και επίμονες κρούσεις σε κλειστές πόρτες έως ότου ανοίξουν στον διάλογο, κατάφεραν το εκ πρώτης όψεως αδύνατο. «Το ότι είμαστε η μοναδική κα-

τηγορία ευπαθών ομάδων που κατάφερε να διαφυλάξει τη κεκτημένα της σε καιρό Μνημονίου είναι μεγάλη επιτυχία και μας χαροποιεί, ωστόσο δεν επαναπαυόμαστε» λέει και σημειώνει ότι, όπως οι περισσότεροι,

«Θα μας βρίσκουν πάντα απέναντί τους στην πρώτη γραμμή»

Ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Μαρκοστάμος δηλώνει συνδικαλιστής από κούνια. Θυμάται την ημέρα που γνώρισε τον πρόεδρο του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών, όταν επισκέφθηκε το σχολείο του για να μιλήσει στα παιδιά. «Ακούγοντάς τον να μιλάει με τέτοιο πάθος ενθουσιάστηκα. Την επόμενη μέρα πήρα τηλέφωνο στα γραφεία του συνδέσμου και ζήτησα να τον συναντήσω εκεί. Πήρα το τρένο και κατέβηκα για πρώτη φορά στην Ομόνοια, κρυφά από τους δικούς μου. Χάθηκα, φυσικά, και ύστερα από πολλές προσπάθειες κατάφερα να φτάσω. Ήμουν τόσο χαρούμενος έπειτα από αυτήν τη συνάντηση!» Από τότε έως σήμερα ο Παναγιώτης δεν έχει σταματήσει να ενδιαφέρεται και να ασχολείται εμπράκτως με τα ζητήματα που απασχολούν τους ανθρώπους με προβλήματα όρασης.

«Το κόστος που γεννά η αναπηρία είναι μεγάλο και σίγουρα δεν καλύπτεται από τη μέριμνα του κράτους, αφού οπότε έχει σχεδιαστεί για τα άτομα με αναπηρία, ακριβώς επειδή απευθύνεται σε μικρό ποσοστό του πληθυσμού, έχει και μεγάλο κόστος. Στη δικιά μας περίπτωση πρόκειται για προγράμματα ανάγνωσης οθόνης υπολογιστή και άλλα τεχνικά βοηθήματα που είναι ομιλούντα. Για παράδειγμα, ένας υπολογιστής, αντί να στοικίζει 400 - 500 ευρώ, για ένα άτομο που έχει πρόβλημα όρασης το κόστος ξεπερνάει τα 2.000 ευρώ» λέει περιγράφοντας τα διογκωμένα έξοδα ενός

Ο τυφλός Παναγιώτης Μαρκοστάμος που ταξιδεύει στην επαρχία με το ακορντεόν του

τυφλού. «Επίσης, το κόστος εκπαίδευσης των τυφλών, που υποτίθεται ότι καλύπτεται από την Πολιτεία, δεν επαρκεί για όλους, επομένως πολλοί πληρώνουν εκπαιδευτές. Παράλληλα, αρκετοί κάνουν θεραπείες είτε για καθαρά οφθαλμικά θέματα είτε για παθήσεις που μπορεί να σχετίζονται με την τυφλότητά τους, όπως είναι ο σακχαρώδης διαβήτης, που δημιουργεί επιπρόσθετα πρόβλημα στα νεφρά ή σε άλλα ζωτικά όργανα, επομένως οι άνθρωποι αυτοί επιβαρύνονται με σημαντικό κόστος για τα φάρμακά τους, που πλέον δεν καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τον ΕΟΠΥΥ».

«Ο μόνος δρόμος»

Ο δρόμος των κινητοποιήσεων είναι μονόδρομος για τον Παναγιώτη, ο οποίος πρωταγωνιστεί σε όλες τις συγκεντρώσεις των τελευταίων μηνών ενάντια στις μνημονιακές περικοπές. «Κατάφερα με κερδίσαμε το αυτονόητο, να μην περικοπούν τα επιδόματα και οι συντάξεις για τους ανθρώπους με αναπηρία άνω του 80%. Η νίκη αυτή ήταν σημαντική αλλά δεν εφουσυχάζουμε. Να ξέρουν ότι θα μας βρουν στην πρώτη γραμμή» λέει. Όταν δεν εργάζεται στην Εθνική Συνο-

μοσπονδία ΑμεΑ ή δεν αγωνίζεται για τα δικαιώματα των τυφλών, φορτώνεται στον ώμο το ακορντεόν και το αρμόνιο και περιοδεύει στην επαρχία, φροντίζοντας τη φήμη που έχει αποκτήσει ως τραγουδιστής και οργανοπαίκτης παραδοσιακής μουσικής. «Η αγάπη μου για τη μουσική ήταν πάντα μεγάλη. Από το λύκειο, οπότε απέκτησα μεγαλύτερη ανεξαρτησία, άρχισα να τριγυρνάω ανά την Ελλάδα και να παίζω σε γάμους, βαπτίσεις και άλλες εκδηλώσεις. Ανέβηκα στο ΚΤΕΛ και μέσα σε ένα Σαββατοκύριακο είχα βγάλει τα έξοδα του μήνα. Τώρα τα χρήματα δεν είναι τόσο καλά, αλλά και πάλι λεφτά υπάρχουν» λέει χαριτολογώντας.

Η αυτονομία την οποία απολαμβάνει σήμερα οφείλεται, όπως ομολογεί, σε μεγάλο βαθμό στη στάση που τήρησαν οι γονείς του. «Θυμάμαι χαρακτηριστικά την ημέρα που είχα βγει από το σπίτι για να πάω σε έναν κοντινό ραδιοφωνικό σταθμό να πάρω κάποια κουπόνια που είχα κερδίσει σε διαγωνισμό. Καθώς περπατούσα, υπήρχε ένα υπόγειο στο οποίο είχαν αφήσει ανοιχτή πόρτα και έπεσα μέσα. Με τη βοήθεια των ανθρώπων σηκώθηκα και συνέχισα. Επιστρέφοντας στο σπίτι, ο πατέρας μου με ρώτησε αν είχε συμβεί κάτι στον δρόμο. Εγώ φυσικά αρνήθηκα τα πάντα, αλλά έπειτα από πολλά χρόνια μου αποκάλυψε ότι με είχε παρακολουθήσει και δεν μου είχε τίποτα για να μην τρομάξω και δεν κυκλοφορήσω ξανά μόνος».

Ο Παναγιώτης Μαρκοστάμος

Πορεία αναπήρων στη Θεσσαλονίκη. Δεξιά: Πάνω ο Μανώλης Πηγιάκης και κάτω ο πρόεδρος του Πανελληνίου Συλλόγου Παραπληγικών Θανάσης Βίγλας

μετοχή 25%, χρήματα που οι περισσότεροι άνθρωποι με κινητικά προβλήματα δεν διαθέτουν» εξηγεί ο Μανώλης Πηγιάκης, παραπληγικός και μέλος του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου.

Εργάστηκε 16 χρόνια ως υπάλληλος γραφείου, συνταξιοδοτήθηκε πρόσφατα, έχοντας συμπληρώσει τα 15 έτη εργασίας που απαιτούνται για τα άτομα με αναπηρία προκειμένου να θεμελιώσουν δικαίωμα σύνταξης.

Εκτοτε, συμμετέχει ενεργά στα κοινά του χώρου, επιμελείται το περιοδικό που εκδίδει ο σύλλογος και την ιστοσελίδα του, ενώ φροντίζει και για τον εκσυγχρονισμό της εικόνας του συλλόγου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Με το megafono

Τους τελευταίους μήνες βέβαια, την έβγαζε στον δρόμο, όπως χαρακτηριστικά λέει. «Έχω βαρεθεί να κρατάω megafono. Όταν τα ΜΑΤ μου ζήτησαν να κάνω πίσω, τους λέω ότι το δικό μου το καρότσι πάει μόνο μπροστά! Και αυτό γιατί, αν μου κόψουν εμπόδιο το επίδομα, θα πεθάνω. Οπότε καλύτερα να πεθάνω εδώ, διαδηλώνοντας».

Στα τριάντα έξι του χρόνια, έχει μάθει να ζει με την αναπηρία. Σε αντίθεση με το ωραίο φύλο, που προτιμά τους ρωμαλέους: «Ακόμη και οι κοπέλες του χώρου αναζητούν άνδρες που να μην είναι χρήστες αναπηρικού αμαξιδίου» λέει με παράπονο. «Δεν είναι όλες έτσι» σπεύδει να διευκρινίσει ο πρόεδρος του συλλόγου, που παντρεύτηκε στα 50 του τη μη ανάπηρη σύζυγό του.

«Εντάξει, μπορεί να μας λείπουν τα μπράτσα αλλά διαθέτουμε χιούμορ, το οποίο, όπως λέτε εσείς οι γυναίκες, είναι το πρώτο που σας κερδίζει, και είμαστε ιππότες με τις κυρίες».

έτσι και οι βουλευτές δεν έχουν ιδέα για το αναπηρικό κόστος διαβίωσης.

«Οι τετραπληγικοί και παραπληγικοί υποβαλλόμαστε σε θεραπείες αποκατάστασης, φυσιοθεραπείες, και φυσικά χρει-

αζόμαστε συνοδούς επί 24ώρου βάσεως, αφού δεν μπορούμε να αυτοεξυπηρετηθούμε. Παράλληλα, η αναπηρία γεννά προβλήματα στο στομάχι, στο έντερο, στα νεφρά, επομένως πολλοί χρειάζονται μόνιμη φαρμακευ-

τική αγωγή. Για να μη μιλήσουμε για τη νοσηλεία μας στα νοσοκομεία ή για τα μέσα μαζικής μεταφοράς, όπου οι αναπηρικές δομές είναι ανέκδοτο» αναφέρει σημειώνοντας ορισμένους μόνο από τους σκοπέλους

που καλούνται να ξεπεράσουν οι άνθρωποι με παρόμοια προβλήματα.

«Το αναπηρικό μου καρότσι στοιχίζει 13.800 ευρώ. Έως πρότινος, το ταμείο κάλυπτε πλήρως τα έξοδα. Τώρα απαιτείται συμ-

«Μη νομίζετε ότι δεν αντιλαμβάνομαστε τα βλέμματά σας»

Η Σταυρούλα Κουστίνη με τον σκύλο της

ΣΤΑ 25 ΤΗΣ χρόνια η Σταυρούλα Κουστίνη είναι δικηγόρος, με μεταπτυχιακό στο Δημόσιο Δίκαιο και υποψήφια διδάκτορας στο Διοικητικό Δίκαιο στη Νομική Αθηνών. Το γεγονός ότι είναι τυφλή οίγουρα δεν διευκόλυνε τη ζωή της στα φοιτητικά έδρανα, δεν την αποθάρρυνε όμως ούτε στο να μελετά τους τεράστιους τόμους των νομικών συγγραμμάτων ούτε στο να «οκαλίζει» τη βιβλιοθήκη της Σχολής και του Δικηγορικού Συλλόγου για τις ανάγκες των ερευνών της.

«Από μικρή άκουγα τους δικηγόρους να μιλούν με μεγάλο ενθουσιασμό για τη δουλειά τους και αυτό με οδήγησε να επιλέξω τη Νομική. Παρότι όμως στο σχολείο μελετούσα με τη γραφή Μπράιγ, των τυφλών, κάτι τέτοιο στα βιβλία της Νομικής είναι απαγορευτικό εξαιτίας του όγκου τους, επομένως χρειάζεται να μαγνητοφωνηθεί το βιβλίο και έπειτα να ακούσω το ηχητικό αρχείο» εξηγεί η Σταυρούλα, δίνοντας μια πρώτη εικόνα για τα μικρά και καθημερινά πράγματα που οι βλέποντες μπορεί να θεωρούν δεδομένα, αλλά για τους τυφλούς αποτελούν αγώνα μετ' εμποδίων.

«Προσπαθώ να είμαι ένα αυτόνομο άτομο όπως όλοι και τα καταφέρνω σε μεγάλο βαθμό, ωστόσο υπάρχουν ορισμένες πρακτικές δυσκολίες, όπως, για παράδειγμα, όταν επισκέπτομαι τα δικαστήρια, όπου έχω μάθει να κινούμαι αλ-

Η δικηγόρος (με το λευκό μπαστούνι) Σταυρούλα Κουστίνη που διαθέτει «αισθάνη» θέληση

λά χρειάζομαι βοήθεια για να διαβάσω το πινάκιο. Το ίδιο ισχύει και στις βιβλιοθήκες μας, αφού δεν είναι προσβάσιμες στους τυφλούς, οπότε χρειάζομαι συνοδό» αναφέρει και σημειώνει ότι η τεχνολογία έχει βοηθήσει πολύ, ιδίως με τα προγράμματα ανάγνωσης οθόνης, τα οποία επιτρέπουν στα άτομα με δυσκολίες όρασης να διαβάζουν τα ηλεκτρονικά αρχεία και να πλοηγούνται στο ίντερνετ χωρίς δυσκολίες.

Οι δυσκολίες

«As είμαστε ειλικρινείς. Πολλοί είναι εκείνοι που δύσκολα θα εμπιστευόνταν την υπόθεσή τους σε έναν τυφλό δικηγόρο. Και όμως, έχουν έρθει πελάτες και βλέποντας τις υποθέσεις τους τους ρωτάω: "Μα καλά, τόσα χρόνια, πληρώνατε δικηγόρο για να μην κάνει τίποτα;" Θέλω να πω, μετράει και το κατά πόσο θέλεις να τα καταφέρεις και εργάζεσαι σε αυτή την κατεύθυνση» λέει και ομολογεί ότι, αν μπορούσε να εκπληρωθεί μία επιθυμία της, αυτή θα ήταν να έχει ίσες ευκαιρίες στην επαγγελματική σταδιοδρομία με τους συναδέλφους της.

Ως προς την προσωπική ζωή της, «είμαι από τα μπουζούκια μέχρι την Επίδαυρο και την ολονυχτία του Αγίου Νεκταρίου. Παίζω παντού» λέει χαριτολογώντας και εξηγεί ότι η δυσκολία όρασης δεν στάθηκε ποτέ εμπόδιο για τις κοινωνικές σχέσεις της.

«Μπορεί να κινούμαι με το λευκό μπαστούνι, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν αντιλαμβάνομαι τις διαθέσεις των γύρω μου. Μη νομίζετε εσείς οι βλέποντες ότι δεν νιώθουμε τα βλέμματά σας! Το καταλαβαίνω όταν κάποιος ενοχλείται από την παρουσία μου γιατί επιβραδύνει στον δρόμο, ακούω όσους σχολιάζουν με οίκτο μέσα από τα δόντια τους. Το πιο αστειό βέβαια είναι όταν μου φωνάζουν: "Μα καλά, δεν βλέπεις;", "Οχι δεν βλέπω τους απαντώ"» αναφέρει γελώντας και περιγράφει πολλές περιπτώσεις που ο κόσμος θέλει να βοηθήσει αλλά δεν ξέρει πώς να το κάνει: «Με αρπάζουν από το μπράτσο χωρίς να μου μιλήσουν και με τραβολογούν δεξιά και αριστερά, με αποτέλεσμα να χάνω και την ισορροπία μου κάποιες φορές».

Οι δυσκολίες πάντως δεν την πτοούν, αντιθέτως ατσάλινουν τη θέλησή της. «Κακόμοιροι δεν είμαστε όσοι δεν βλέπουμε, αλλά όλοι εκείνοι που αδυνατούν να δουν πόσες δυνατότητες διαθέτουμε και πώς θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν».